

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM
REGIONÁLIS PEDAGÓGIAI SZOLGÁLTATÓ ÉS KUTATÓ KÖZPONT

SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

9. évfolyam számára

2011/2012. TANÉV

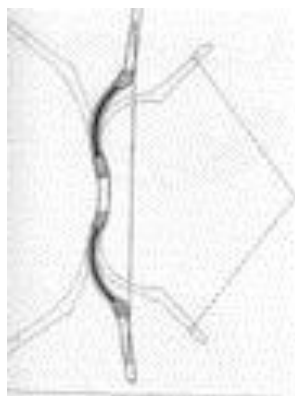
ORSZÁGOS, FORDULÓ

2011. április 20. 15.00

A tanuló sorszáma:

1

2

A feladatlap összeállítója:

B. Balogh Éva
szaktanácsadó

¹ László Gyula: 50 rajz a honfoglalókról. Móra Kiadó, 1982. címloldal (a szerző rajza)

² http://www.kiszely.hu/istvan_dr/037.html

A tanuló sorszáma:

Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le! Hiba esetén egyértelműen - egy áthúzással - javítson!**1. Írjon I-t az igaz, H-t a hamis állítás elé!**

- a) ____ Marius második konzulsága idején új reformokat vezetett be, hadseregébe besorozta a colonusokat is.
- b) ____ Licinius Crassus azért vett részt a Sulla elleni politikai harcban, hogy részesüljön a proscriptiók utáni vagyonszerzésben.
- c) ____ Augustus teljes neve Imperator Caesar Augustus divi filius. Méltósága azt jelentette, hogy akarata, mint isteni személy szava, kötelező a senatusra.
- d) ____ Theodosius volt az utolsó császár, aki egységben kormányozta a Római Birodalmat. Befogadta, letelepítette a vandálokat is.
- e) ____ Az esszéusok vagyonközösségben, aszkétikus, lemondó életet éltek, a megváltásért, a jó diadaláért. Hitükről a holt-tengeri tekercsek vallanak.
- f) ____ A Borostyánút az Égei-tengertől az Északi-tengerig vezetett, összekötve Rómát Pannoniával.
- g) ____ Theodorik Ravennában alakította ki székhelyét, római hivatalnokokat alkalmazott, a rómaihoz hasonló államszervezetet alakított ki.
- h) ____ A Merovingoktól Tours-i Gergely püspök vette át a hatalmat, és adta tovább a Karolingoknak.
- i) ____ Szent Patrick térítette meg a keltákat
- j) ____ 843-ban Speyerben felosztották a Frank Birodalmat. Német Lajos kapta a Rajnától nyugatra eső részeket.
- k) ____ László Gyula elmélete szerint az avarok Kárpát-medencébe érkező második hullámát (VII.sz.) nem török, hanem magyar népesség alkotta.
- l) ____ A sztyeppén láncreakció következett be: az úzok kiszorították szálláshelyeikről a besenyőket, ők pedig a magyarokat.

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
.../12	

2. Egészítse ki a hiányos mondatokat!

- a-b) Julius Caesar néptribunus is volt, ezért személye ____ és ____.
- c) A ciprusi Zénon alapította a görög filozófia ____ irányzatát.
- d) 212-ben ____ a Római Birodalom minden polgára számára megadta a római polgárjogot.
- e) A hunok, az avarok és a magyarok félelmetes fegyvere a(z) ____ íj volt

a	b
c	d
e	
.../5	

3.A) Írja a vonalra a jellemzők alapján felismert történelmi személyiség nevét!

- a) Létrehozta a dominatust, társcsászára Maximianus volt ____.
- b) A görög gyarmatváros, Bysantion helyén felépítette Konstantinápolyt ____.
- c) Elkészítette a római jog gyűjteményes összefoglalását (Corpus Juris Civilis) ____.

a	b
c	

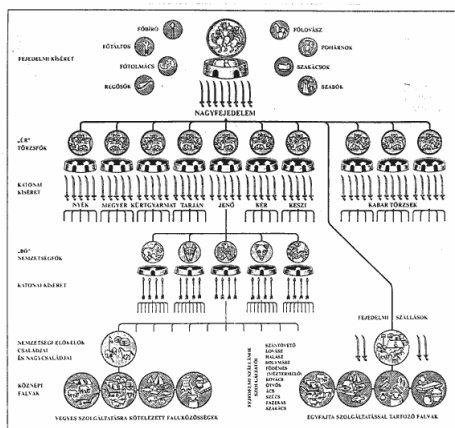
A tanuló sorszáma:

3.B) Írjon a fentiekhez hasonlóan röviden meghatározó jellemzőket a következő történelmi személyiségekről!			d	e															
d-e) Claudius. _____ _____			f	g															
f-g) Hadrianus: _____ _____			h	i															
h-j) Nagy Károly: _____ _____			j																
			.../10																
4. A) Mi a közös bennük?			a	b															
a) Moesia, Pannonia, Hispania _____			c	d															
b) szegénység, szüzesség, engedelmesség _____			e	f															
c) Napi ötszöri ima, alamizsnálkodás, a Ramadan megtartása _____			.../6																
4.B) Húzza alá a sorba nem illőt és indokolja a választását!																			
d) Tarján, Kende, Keszi _____																			
e) Világfa, regölés, jurta _____																			
f) bő, varkocs, ín _____																			
5.A) Csoportosítsa a következő elemeket, és indokolja a csoportosítást!			a	b															
arianus, Alkuin, ugor, kancellária, Volga, Ibn Ruszta, Káma, frank, Baskíria, gót, Theodorik, Kr.e. 1000-500, Ob			c	d															
			e	f															
			g	h															
			i																
			.../ 9																
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Csoportok:</th> <th>A csoport adatai:</th> <th>Mi kapcsolja össze a fogalmakat?</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1) csoport:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2) csoport:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3) csoport:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>4) csoport:</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			Csoportok:	A csoport adatai:	Mi kapcsolja össze a fogalmakat?	1) csoport:			2) csoport:			3) csoport:			4) csoport:				
Csoportok:	A csoport adatai:	Mi kapcsolja össze a fogalmakat?																	
1) csoport:																			
2) csoport:																			
3) csoport:																			
4) csoport:																			
5.B) Egy elem nem került besorolásra. Miért nem illeszthető egyik csoporthoz sem?																			

6. Húzza alá azt a négy szót, amely a Nyugat-római Birodalom bukására utalnak!			a	b															
Romanizáció, arianus kereszténység, a hódítások befejeződése, a Kelet és Nyugat eltávolodása, Diocletianus adói, Theodosius valláspolitikája, a piacok és a pénzgazdálkodás hanyatlása, a tetrarchia kiépítése, a népvándorlás			c	d															
			.../4																

A tanuló sorszáma:

7. Foglalja össze röviden az ábra és saját ismeretei alapján, mi a jellemző a magyar társadalomra a IX-X. században!

A magyar társadalom megszólása a IX. században (Dienes István) ³

a	b
c	d
e	f
g	
.../7	

8. Írja a vonalra annak a történelmi személy nevét, aki mondta vagy mondhatta volna

a) „Ora et labora” _____

b) „[a türkök]

Jobbára a távolharcban, a lesvetésekben, az ellenség bekerítésében, a színlelt meghátrálásban és visszafordulásban és a szétszóródó harci alakzatokban lelik kedvüket.”

c) „Végignézttem az orosz őskronikát, a bizánci forrásokat és a nyugatiakat, mindenütt megerősítést talált a kettős honfoglalás elmélete” _____

a	b
c	
.../3	

9. Válaszolj a képhez kapcsolódó kérdésekre!

a) Milyen célból készült a Szent István kori koronázási palást eredetileg?

b) Miért van fontos forrásértéke?

a	b
.../2	

³ <http://istvandr.kiszely.hu/ostortenet/034.html>

⁴ <http://anotherlife2time.qww.hu/?modul=blog&a=144451>

A tanuló sorszáma:

10. A címlapon található képek és saját ismeretei alapján egészítse ki a szöveget!

A magyarok visszacsapó _____ (a) használtak. Pihenő állapotban az íj _____ (b) alakú volt. Ha ráhelyezték az ideget, lapos _____ (c) betűre emlékeztetett, lövésre kész állapotban pedig _____ (d) alakú volt. Megfeszítéséhez nagy erőre volt szükség, és a / az _____ -t (e) az íj visszacsapódása repítette messzire. Az előkelők hátraslovuk szerszámzatát is _____ -ből (f) készült veretekkel ékesítették. A tiszafüredi pásztornyereghez hasonló honfoglalás kori nyergek kápáját faragott _____ -zel (g) tették látványossá.

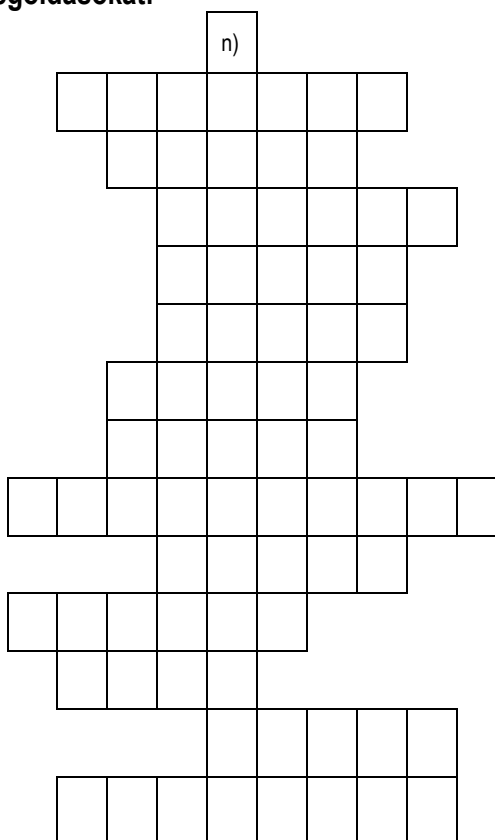
A kalandozó magyarok leggyakrabban _____ (h) felé támadtak. Legtöbbször Észak- _____ (i), _____ ország (j), _____ ország (k) volt a célpont. A kalandozások sikerei főként a hűbéri berendezkedésű országok _____ -nak (l) köszönhető. A magyarok által aratott győzelmekben szerepet játszott a nyugatiak számára ismeretlen _____ (m)

I.(Nagy) _____ (n) döntő csapást mért a magyarok seregére Augsburgnál, ami arra készítette elődeinket, hogy változtassanak politikájukon.

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n
.../ 14	

REJTVÉNY**11.A) Írja be soronként a meghatározásnak megfelelő megoldásokat!**

- a) Szent István ellenfele
- b) A gyula és a kende mellett fontos méltóság a honfoglaló magyaroknál.
- c) Bolgár cár a magyar honfoglalás idején
- d) A mondák szerint Álmos édesanyja
- e) A vándorló magyarok életmódja
- f) Hunor testvére
- g) Határvédelmi sáv a magyar történelem korai szakaszában
- h) A honfoglaló magyarok „vallása”
- i) Az egyház ellátására előírt „adó”
- j) _____ Árpád, a Honfoglalás című kép festője (XIX.sz.)
- k) A totemizmushoz kapcsolódó fogalom. A totem érintésének, neve kimondásának tilalma
- l) A vándorló, a honfoglaló magyarok írásmódja. _____ írás
- m) _____ Henrik.933-ban seregével legyőzte a magyarokat.

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n
o	
.../15	

11.B) Magyarázza meg röviden a függőleges oszlopban található történelmi fogalmat! (o)

12. ESSZÉ

Ismeretei és a források alapján *mutassa be* a honfoglalás kori magyarok viseletét, lakhelyét!

Hun, avar korabeli övdíszek és pitykék (gombok), honfoglalás kori öltözék ⁵

⁵ <http://www.lakberendezes.hu/iras/mutatcopy.php?id=212>

A tanuló sorszáma:

	a	b
	c	d
	e	f
	g	h
	i	j
	k	l
	m	
	.../13	
Javító tanár neve:.....		
Elért pontszám:/ 100 pont		